

Wiarygodność w sieci

scenariusz lekcji dla uczniów szkół podstawowych klas 1-3

Przegląd

Scenariusz jest przeznaczony dla uczniów pierwszego etapu edukacyjnego i może być realizowany zarówno w klasie pierwszej, drugiej jak i trzeciej. Jednakże warto przeprowadzić proponowane zajęcia już w pierwszej klasie, a następnie wracać do poruszanych zagadnień przy każdej okazji.

Zamierzeniem zajęć jest przede wszystkim uświadomienie dzieciom mechanizmu powstawania internetowych zasobów informacji oraz pokazanie im najprostszych sposobów ich weryfikacji.

Agenda

- Sprawy organizacyjne (3 min.)
- Rysunek (7 min.)
- Dyskusja (10 min.)
- Ćwiczenie „Fakt a opinia“ (5 min.)
- Film (8 min.)
- Praca grupowa (8 min.)
- Podsumowanie (4 min.)

Cele

- Uświadomienie uczniom mechanizmu powstawania internetowych zasobów informacji.
- Pokazanie sposobów sprawdzania wiarygodności informacji znalezionych w Internecie.

Przygotowanie

Przygotuj własny rysunek wirusa grypy (wzoruj się na zdjęciach od 2 do 4).

Dodatkowym narzędziem, potrzebnym do realizacji zajęć jest program do rysowania (Paint, Paint 3D, Photoshop lub inny). W ostateczności uczniowie mogą korzystać z przyborów do rysowania (kredki, flamastry i papier).

W scenariuszu przewidziane jest pokazanie uczniom krótkiego filmiku.

Przebieg lekcji

Sprawy organizacyjne (3 min.)

Sprawdzenie obecności.

Inne sprawy organizacyjne.

Rysunek (7 min.)

Poproś uczniów o uruchomienie aplikacji do rysowania (np. Paint, Photoshop lub inny) a następnie **poproś uczniów, żeby narysowali, jak według nich wygląda wirus grypy.**

Jeśli będą dopytywały, co to jest, powiedz tylko, że to zarazek, powoduje, że ludzie chorują na grypę. Nie precyzuj, nie tłumacz, powtarzaj:

Proszę Was żebyście narysowali, jak według Was wygląda wirus grypy.

Daj im na to 5 minut. Dla uczniów niemających żadnych programów do rysowania poproś o przygotowanie przyborów do rysowania, a następnie wykonania zadania offline.

Po 5 minutach możesz poprosić uczniów o udostępnienie swoich ekranów i pokazania obrazków lub w przypadku uczniów wykonujących zadanie na kartce papieru poproś o ich zaprezentowanie. **Każdy uczeń w krótkce może opowiedzieć o swojej wersji wirusów.**

Warto też pokazać na tablicy online własny rysunek, oraz materiały - od 1 do 5.

Dyskusja (10 min.)

Poproś, żeby dzieci zwróciły uwagę na wszystkie i podsumuj:

Dokładnie tak samo jest z Internetem, każdy może umieścić w nim informacje, jakie tylko zechce.

Gdyby tą tablicę online to był Internet, a nasze obrazki umieszczonymi w nim informacjami, to szukając informacji na temat wirusa grypy zobaczylibyście te wszystkie rysunki.

Pomyślcie, czy wiedzielibyście prawdę o wirusie?

Zbierz odpowiedzi. Zapytaj:

Jak myślicie – które z tych rysunków przedstawiają prawdziwy wirus grypy?

Dopytaj:

Dlaczego tak uważacie?

Dzieci zapewne pokażą Twój rysunek oraz pewnie zdjęcia. Zapytane dlaczego wybrały te właśnie informacje, prawdopodobnie wskażą na autora informacji - czyli Ciebie - **podkreśl, że zaufanie do osoby, czyli źródła informacji i wiedza, że zna się ona na temacie (nauczyciel) to bardzo dobra wskazówka, czy dana informacja jest prawdziwa czy nie.**

Dzieci (zwłaszcza nieco starsze) powinny poddać w wątpliwość obrazek 5 - różni się on bardzo od rysunku wykonanego przez Ciebie i pozostałych zdjęć.

Ćwiczenie „Fakt a opinia“ (5 min.)

Udostępniij na online tablicy obrazek 6 i zapytaj:

Ten słoń jest gruby, czy chudy? Kto uważa, że słoń jest gruby, podnosi jeden paluszek, a kto, że chudy rękę zwiniętą w pięść. (napisanie na czacie + (słoń jest gruby) i – (słoń jest chudy) lub w przypadku braku kamerki w urządzeniach uczniów wystarczy poprosić o odpowiedź słownie).

Teraz po obu stronach tablicy online udostępniij obrazki 7 i 8. I zapytaj:

A teraz?

Podsumuj:

*To że słoń jest gruby to opinia, czyli zdanie jakiejś osoby na dany temat. Czy makowiec jest smaczny, czy nie – to też **tylko opinia, każdy może mieć inną.***

Fakt- to to, że pierwszy słoń waży tonę, drugi dwie tony, a trzeci trzy tony.

A skąd się dowiedzieć, czy makowiec jest smaczny, czy nie?

Prawdopodobnie dzieci powiedzą, że trzeba spróbować.

Pochwal i podkreśl, że **warto mieć własne zdanie i zadać sobie trud sprawdzenia niż polegać tylko na opinii innych.**

Film (8 min.)

Powiedz:

Problem z wiarygodnością informacji znalezionych w Internecie macie nie tylko Wy.

Obejrzymy teraz film o Agatce, która ma podobne kłopoty i wspólnie zastanowimy się, jak jej pomóc.

Link do filmu: <https://youtu.be/xDedcqgVYIQ>

Włącz film.

Praca grupowa (8 min.)

Po filmie zapytaj uczniów:

Co poradzilibyście Agatce?

Poproś, aby zastanowili się, co poradzić Agatce i jej koleżance, żeby nie zamieściły w swoich pracach domowych nieprawdziwych informacji .

Zbierz pomysły od uczniów - po jednym, aż do wyczerpania pomysłów. Warto wszystkie pomysły zapisywać na tablicy online.

Wyraźnie podkreśl, jeśli pojawią odpowiedzi typu:

- powinna sprawdzić gdzie indziej,
- sprawdzić w książce,
- zapytać rodziców,
- spytać koleżankę,
- skąd wzięła informację i czy ją sprawdziła,
- zapytać nauczyciela itp.

Podsumowanie (4 min.)

Podsumuj:

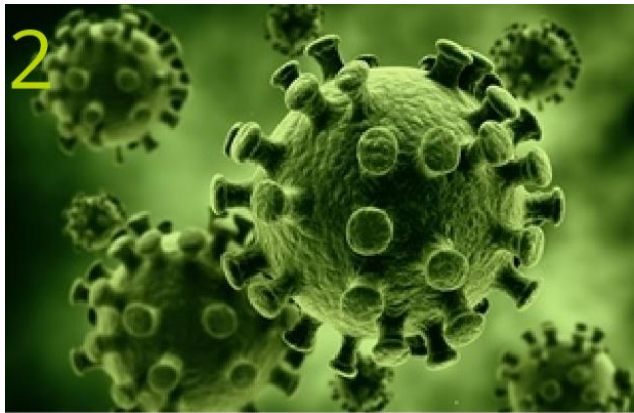
Przypomnijcie sobie nasz „Internet“ – wskaż na tablice online - i zamieszczone w niej przez nas „informacje“ o wirusie grypy.

*Dokładnie tak samo jest w prawdziwym Internecie, **nie można wierzyć we wszystkie informacje, trzeba sprawdzić, kto je zamieścił, a także poszukać w co najmniej trzech innych miejscach, warto zapytać rodziców lub nauczyciela.***

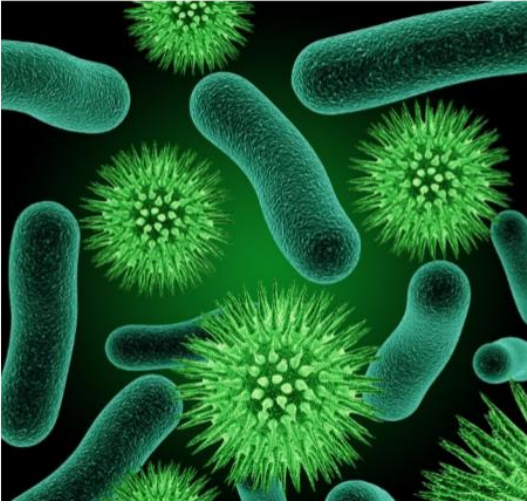
Trzeba uczyć się odróżniać fakty od cudzych opinii.

Materiały do przeprowadzenia lekcji

Obrazki

4

5

Wskazówki dla nauczyciela

Zadbaj, aby dzieci nie zobaczyły powyższych obrazków, zanim nie skończą swoich rysunków. Udostępnij je oraz swój rysunek na końcu. Swój rysunek możesz wzorować, na którymś ze zdjęć – od 2 do 4. Ważne, żeby był to Twój rysunek oraz aby nie różnił się zbyt wiele od tych zdjęć.

6

7

3 tony

8

1 tona